

notlivých trestných činů tou měrou systematicky uspořádána, že jediné zevní forma knihy a pak to, že zachován zákonný pořad paragrafů, připomíná nám, že máme před rukama jen komentář. Spisu dodává zvláštního významu ta okolnost, že autor jeho sám byl intensivně zúčastněn na sepsání a parlamentním projednání uvedeného zákona, takže autorův výklad pochybných míst nabývá povahy interpretace, řekl bych: oficiální. To má zejména význam, pokud jde o známou spornou otázku, vztahuje-li se příslušnost státního soudu také na dokonanou vraždu ústavních činitelů, k níž Milota bez výhrady přisvědčuje. V některých otázkách možno arci býti také jiného mínění než autor; tak zejména tvrdí-li (str. 45), že urážka presidenta republiky v případě § 11 čís. 1. al. 1. vyžaduje mimo vědomí, že projev je zneuctující, ještě zvláštní animus injuriandi (úmysl ublížení cti presidentově). Také není, jak za to mám, zcela nepochybné mínění, jež zastává Milota (str. 65) v souhlase s nejvyšším vojenským soudem, pokud jde o otázku, mohou-li býti subjektem vojenského deliktu také nekombatanti. Pro praktiky činí spis zvláště příručním, že u každého jednotlivého trestného činu jsou uvedena všeobecná ustanovení hlavy IV, pokud se na čin vztahují, zejména příslušnost, možnost užití práva zmírňovacího, možnost zastavití periodický tiskopis a j. jakož i odchylky, ve příčině trestu platné pro Slovensko a Podkarpatskou Rus podle zákona z 15. dubna 1920 čís. 284 Sb. z. a n.

IV.

Vojenský trestní soudní řád (zákon z 5. července 1912 ř. z. 131). Podle zákonů a nařízení platných v čs. republice upravil a rozhodnutími čs. nejvyššího vojenského soudu opatřil generál justiční služby Jar. Steinbach, vicepresident nejvyššího vojenského soudu v Praze, 1923. Schváleno ministerstvem Národní obrany (výnos čís. 8780 [4057 pres. voj.] 23 z 26. února 1923). Nákladem vlastním. Tisk E. Beauforta v Praze.

Ačkoli uplynulo již pět let od převratu, postrádali jsme dosud českého vydání vojenského trestního řádu. Naše soudy vojenské byly nuceny užívatí německého vydání Manzova nebo Lelewerova, (český překlad v říšském zákoníku je již od nějaké doby rozebrán), což mělo sice výhodu autentického textu, zároveň však tu nevýhodu, že v těchto německých vydáních nejsou provedeny změny nastalé od převratu ve vojenském trestním zákonodárství. Zaslужnou prací generála Steinbacha uvedenou v nadpise byla vyplněna tato citelná mezera. Pu-

blikace ta přináší toliko překlad vojenského trestního řádu, jenž byl určen v Rakousku pro z e m s k o u o b r a n u (čís. 131 ř. z.) a jehož u nás výlučně se užívá, ačkoli trestní řád platný dříve pro vojsko (čís. 130 ř. z.) není dosud formálně zrušen. (Ostatně jest většina paragrafů obou řádů totožná). Důležitá čs. novela k voj. tr. ř. z 29. prosince 1918 čís. 89 Sb. z. a n. je úplně vpracována do textu samého trestního řádu. Četné další zákony a nařízení, jež buď přímo se dotýkají vojenského trestního práva procesního nebo s ním aspoň souvisí, jsou uvedeny v dodatcích. Zejména sluší vítati, že citována jsou na příslušných místech také rozhodnutí nejvyššího vojenského soudu, jež nebyla dosud uveřejněna. Vše to činí knížku vítanou pomůckou pro praxi i theorii.

V.

Sbírka zásadních rozhodnutí československého nejvyššího vojenského soudu. Ve sbírce služebních pomůcek čs. branné moci vydávaných nákladem ministerstva národní obrany (v komisi Fr. Borového v Praze) vyšel právě první svazek zásadních rozhodnutí čs. nejvyššího vojenského soudu. Sbírka má tedy patrně povahu sbírky úřední. Touto publikací vystupuje náš nejvyšší vojenský soud ze smutně pověstného přitní, do něhož se halila podle ustálené rakouské tradice trestní judikatura vojenská, z přitní, které jsouc v přímém odporu se zásadou veřejnosti, přijatou nyní také v trestním řízení vojenském, je naprosto neudržitelné ve státě demokratickém, v němž uveřejňování zásadních rozhodnutí nejvyšších tribunálů jest samozřejmým požadavkem nedopouštějícím výminek. Snad právě samozřejmostí tohoto požadavku lze vysvětliti, že nebyla pocitována ani potřeba předmluvy objasňující podnět ke vzniku této sbírky. Rozhodnutí jsou řaděna podle sledu časového a sahají od převratu do konce roku 1920. Předslán je chronologický seznam. Nepochybují, že při pokračování sbírky bude ke každému svazku připojen také seznam v ě c n ý, nepostradatelný při praktickém užívání sbírky. Každým způsobem sluší tento krok do veřejnosti učiněný naším nejvyšším vojenským tribunálem vítati co nejvřeleji. Miříčka.

Bořivoj Nesměrák: »O trestu smrti a reformě trestnictví.« V 6. a 8. čísle socialistické revue »Akademie« uveřejňuje Boř. N. článek svrchu uvedeného názvu.

Že autor není odborným kriminalistou, je patrné již z neobvyklé terminologie i z četných nedopatření; přes to však jeho laický úsudek o otázkách kriminálněpolitických není bez zajíma-